

Kostenramingen zijn wel degelijk transparant

In de discussie over het voorkomen van kostenoverschrijdingen blijft het belang van goed ramen en budgetteren vaak onderbelicht. Dat schreef Michael Schoevaart in zijn artikel 'Ramen met Uitzicht; de magie van het ramingsproces in het juiste daglicht geplaatst' (Cobouw, 4 juni 2010). Eindelijk iemand die snapt waarover het gaat, dacht ik. Toch is dat niet helemaal het geval.

Schoevaart stelt ten onrechte dat ramingen voorspellingen zijn die langs magische weg tot stand zouden komen. Het tegendeel is waar. Kostendeskundigen gebruiken geen 'magie' maar vooral kennis, ervaring en gezond verstand. Ramingen zijn dan ook zeker géén subjectieve, niet-transparante schattingen, zoals in het artikel wordt gesteld. Een goede kostenraming is objectief en transparant. Dat is het gevolg van het goed vastleggen van de ramingsscope, de brongegevens en de uitgangspunten. Datzelfde geldt voor de randvoorwaarden, gehanteerde systematiek(en), het op een verantwoorde manier omgaan met risico's en onzekerheden en een juiste presentatie van de ramingsresultaten. De Standaard Systematiek Kostenramingen (SSK2010) biedt hiervoor een solide basis. Aan een goede systematiek ontbreekt het dus niet. Het echte probleem is dat beschikbare kennis vaak niet goed wordt toegepast. Mensen die zich

bezighouden met het opstellen van kostenramingen noemen zich vaak ten onrechte 'kostendeskundige' of 'kostenadviseur'. Om onder meer dit probleem het hoofd te bieden, is door de Nederlandse vereniging van bouwkostendeskundigen (NVBK) het EKB-project uitgevoerd - Erkenning kosten- en bestekdeskundigen. Inmiddels zijn beroepscompetentieprofielen opgesteld: eisen waaraan je moet voldoen als kostendeskundige. Er zijn opleidingsprofielen gemaakt en er zijn allerlei opleidingen ontwikkeld, zoals voor kostendeskundige bouw, kostenadviseur bouw en kostendeskundige infra. Ook wordt hard gewerkt om kennis van ervaren ramers op jonge collega's over te brengen.

Zo organiseert de NVBK continu seminars en netwerkbijeenkomsten om deze kennisoverdracht te faciliteren. In september wordt bijvoorbeeld in samenwerking met Dutch association of cost engineers (DACE) het seminar 'Bouwen zonder Bloopers' georganiseerd. Een van de onderwerpen is 'Project Betuweroute: hoezo kostenoverschrijdingen'. Iedereen is van harte welkom om tijdens de bijeenkomst te horen dat het bij de Betuweroute in ieder geval niet aan de ramingen heeft gelegen.

Kwaliteitskeurmerk

Schoevaart gaat in zijn stuk ook voorbij aan het bestaan van het Register Kostenmanager Nederland (RKN). Dit register is het kwaliteitskeurmerk in kostenramend Nederland. Ik ben ervan overtuigd dat veel ramingen sterk zullen verbeteren als er meer gebruik wordt gemaakt van de kennis en ervaring van geregistreerde kostenma-

nagers. Uiteraard ben ik het eens met Schoevaarts pleidooi voor meer innovatie, zoals het werken met - en communiceren in - bandbreedtes, verkregen op basis van een probabilistische raming. De systematiek van de omgang hiermee is recent zeer verbeterd (SSK2010). Overigens worden in het artikel ten onrechte het ramen van kosten en het budgetteren in één adem genoemd, terwijl er duidelijk sprake is van twee verschillende verantwoordelijkheden. De kostenramer is verantwoordelijk voor de raming en de bepaling van de bandbreedte, de financier is verantwoordelijk voor de budgettering. Op basis van een probabilistische raming kan de financier een budget vaststellen. Maar wat voor onzekerheidsreserve en reservering voor scopewijzigingen daarin worden opgenomen, is de verantwoordelijkheid van de financier.

Door vaker goed gekwalificeerde mensen in te zetten zijn kostenramingen zeker te verbeteren. De kennis daarvoor is beschikbaar. Kostenoverschrijdingen zijn vooral het gevolg van de keuzes die door financiers worden gemaakt. Soms zijn dat gewoon de verkeerde. Goede advisering en coaching van deze partijen kan een grote bijdrage leveren aan de oplossing van het probleem. Tegelijkertijd blijft gelden: op politieke invloeden is uiterst moeilijk te anticiperen.

Ing. Marcel Volleberg
Register Kostenmanager (RKN) bij Tauw
en bestuurslid van de NVBK
marcel.volleberg@tauw.nl